

HET EUROPEES SOCIAAL FONDS & JEUGDWERKGELEGENHEIDSINITIATIEF

Ondersteuning van de jeugdwerkgelegenheid 2014-2018

BELGIË

SAMENVATTING

Maatregelen voor jeugdwerkgelegenheid die door het YEI (Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief) en het ESF worden gefinancierd, hebben tot doel jongeren betere toegang tot werk te bieden. Om deze doelstelling te bereiken hebben de EU en België in de periode 2014-2018 samen in totaal 73.6 miljoen euro besteed aan ESF/YEI-investeringen. Bijgevolg hebben in België 252 073 activiteiten plaatsgevonden in verband met jeugdwerkgelegenheid. Deze factsheet geeft een overzicht van de belangrijkste acties, gevolgen, resultaten en de lessen die werden getrokken uit de uitgevoerde maatregelen op het gebied van jeugdwerkgelegenheid die door de EU gefinancierd werden.

SOCIAAL-ECONOMISCHE CONTEXT EN UITDAGINGEN

JEUGDWERKLOOSHEIDSGRAAD

NEET-PERCENTAGE (15-24 JAAR)

- ▶ In 2014 was het aandeel **jongeren dat geen werk had en geen onderwijs of opleiding volgde** (NEET-jongeren) en de werkloosheidsgraad hoog. De verhouding tussen het aantal jonge werklozen en het werkloosheidspercentage voor mensen ouder dan 25 jaar behoorde tot de hoogste in de EU. Dit toont aan dat **jongeren in België het onevenredig moeilijk vonden om toegang tot de arbeidsmarkt te krijgen**.
- ▶ In 2018 ligt het **NEET-percentage** iets onder het op EU-niveau vastgestelde percentage (10,5 %). Er bestaan nog steeds **belangrijke verschillen tussen de regio's**, waarbij het Vlaamse Gewest zowel in 2014 als in 2018 aanzienlijk lagere NEET-percentages heeft voor jongeren dan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest, **maar de kloof is kleiner geworden**.
- ▶ De **jeugdwerkloosheid** is vrijwel gelijk aan die in de EU (15,2 %) in 2018 en **varieert van 11% in Vlaanderen tot 30% in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest**, hoewel de laatste een aanzienlijke daling van 10 procentpunten sinds 2014 liet zien.
- ▶ De **arbeidsmarktsituatie van jonge vrouwen** lijkt beter dan die van jonge mannen (lagere NEET- en werkloosheidspercentages). Dit is echter niet het geval voor vrouwen van 25-29 jaar voor wie het NEET-percentage aanzienlijk hoger ligt dan dat van mannen (20,2% tegenover 13,8%).

TOELICHTINGEN

ESF Europees Sociaal Fonds

OP Operationeel programma

YEI Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief

NEET Jongeren die niet werken en geen onderwijs of opleiding volgen

• Deze factsheet is opgesteld voor de uitbraak van de COVID-19 pandemie.

• De cijfers verwijzen naar de stand van zaken met betrekking tot jeugdwerkgelegenheid in het kader van investeringsprioriteit 8.ii voor de programmeringsperiode 2014-2020, uitgevoerd tot 2018, zoals gerapporteerd vóór 6 september 2019. In veel gevallen zijn de operaties in dit stadium nog niet afgerond. Zij worden slechts verstrekt als een indicatie van de vooruitgang.

• De behaalde resultaten worden berekend door de output en de resultaten te delen door de doelstellingen die in de operationele programma's werden vastgelegd. De doelstellingen moeten uiterlijk in 2023 worden bereikt.

• De gegevens van de deelnemers worden verzameld aan het begin van een operatie. Gegevens over de resultaten worden verzameld aan het einde van een operatie of later. Door dit tijdsverschil mogen de twee datasets (deelnemingen en resultaten) niet direct worden vergeleken.

PRIORITEITEN EN ACTIES VAN HET ESF

ESF 133

Miljoen euro wordt
uitgetrokken ter ondersteuning
van jongeren, met inbegrip van
nationale financiering

ESF 62

Miljoen euro
De EU levert een groot deel van deze financiering

YEI 189

Miljoen euro

YEI 126

Miljoen euro

ESF

YEI

Drie van de vier regionale operationele programma's (OP) voorzien specifieke acties ter bevordering van de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt. Het OP Wallonië-Brussel en het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest ontvangen daarnaast ook YEI-financiering, terwijl het OP Vlaanderen alleen specifieke ESF-acties omvat.

- **Investerings in de drie operationele programma's zijn gericht op de overgang van school naar werk** door middel van coaching, bewustmaking en voorlichtingsacties op scholen. Een andere focus is het **verwerven van vaardigheden en ervaring**.

STAND VAN ZAKEN

- **Aantal deelnames van jongeren** aan specifieke acties ter bevordering van de duurzame integratie van jongeren op de arbeidsmarkt tegen eind 2018.*

ESF 109 080

YEI 142 993

- Het behalen van het verwachte aantal deelnames verschilt tussen de operationele programma's. Het percentage voor het OP Vlaanderen bedraagt bijvoorbeeld 40%, terwijl de doelstellingen voor het OP Wallonië-Brussel ruimschoots overschreden werden. In de laatste groep hadden de autoriteiten de streefcijfers zeer voorzichtig vastgelegd, omdat NEET-jongeren aan het begin van de programmeringsperiode nog een brede, onbekende doelgroep vormden.

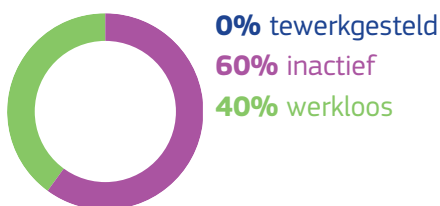
ESF 362%

Gerealiseerde doelstellingen voor deelname

205% YEI

* Aangezien een persoon in de loop van de tijd meerdere keren aan ESF-operaties kon deelnemen, wordt het aantal deelnames gerapporteerd, niet het aantal deelnemers. Deze cijfers bevatten geen technische bijstand.

DEELNEMERSPROFIELEN DIE STEUN ONTVANGEN

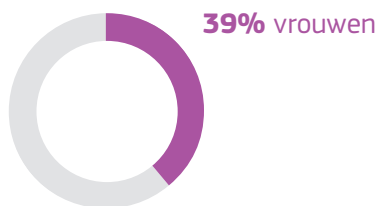
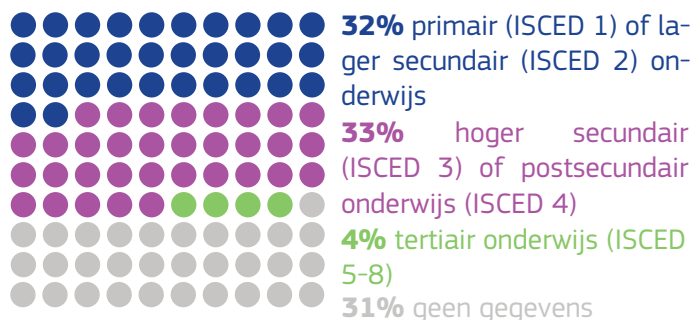
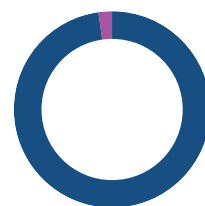

Migranten | 24 572

Andere kansarmen | 21 947*

Deelnemers met een handicap | 3 079

Daklozen | 16

98% <25 jaar
2% ≥25 jaar

- ▶ Arbeidsmarktverschillen: Aandeel werkloze deelnemers aan het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 91% ⇔ Aandeel inactieve deelnemers aan het OP Wallonië-Brussel 63% en aan het OP Vlaanderen 100%.
- ▶ Uitgebreidere leeftijdsgroep van in aanmerking komende personen tot 29 jaar in het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest
⇒ Aandeel deelnemers ouder dan 25 jaar: 24%.
- ▶ Verschillen in opleidingsniveau van deelnemers: Deelnemers aan het OP Vlaanderen met een diploma in het lager of lager secundair onderwijs: 95% ⇔ Deelnemers aan het OP Wallonië-Brussel met een diploma in het secundair of hoger onderwijs: ~50% Deelnemers aan het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest met een diploma in het hoger secundair of hoger onderwijs: 50%.

In totaal behaalden **62 847 jongeren een positief resultaat bij het vertrek**, 30 781 in het kader van het ESF en 32 066 in het kader van het YEI.

ESF 6 242 Tewerkgestelde deelnemers **6 841 YEI**

13 006 Deelnemers die een kwalificatie behalen **7 178**

3 861 Deelnemers die onderwijs volgen **16 392**

7 672 Inactieve deelnemers actief op zoek naar werk **1 655**

- ▶ Het beoogde aantal positieve resultaten werd in het OP Vlaanderen reeds overschreden, aangezien 46% van de deelnemers aan het eind van de actie reeds werk had, onderwijs of een opleiding volgde, tegen een doelstelling van 15% in 2023.
- ▶ Tegen eind 2017 had 33% van de deelnemers in de leeftijdsgroep 25-29 jaar aan het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest werk of volgde onderwijs of een opleiding tegen een doelstelling van 28%. EU -stages en startbaanovereenkomsten (waarbij tewerkstelling in overheidsinstellingen tot twee jaar gesubsidieerd wordt) presteren het best met een overgangpercentage van respectievelijk 83% en 67%.
- ▶ De YEI-doelstelling voor het OP Wallonië-Brussel zal waarschijnlijk gehaald worden (9 961 werklozen in onderwijs/opleiding die bij hun vertrek een kwalificatie behalen of werk hebben tegen eind 2018, tegen een doelstelling van 12 300 in 2023), maar dit is mogelijk niet het geval voor de ESF-doelstelling (2 582 inactieve deelnemers met werk na hun vertrek, tegen een doelstelling van 13 520 in 2023).

ESF 80%

Gerealiseerde doelstellingen voor resultaten

204% YEI

GELEERDE LESSEN

ESF

Nadruk op jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding (NEET-jongeren)

Het ESF/YEI drong er bij de autoriteiten op aan om zich te richten op NEET-jongeren, een groep die voorheen niet goed gekend was, en om nieuwe (minder formele) strategieën in te voeren om deze groep te bereiken. Jongeren die niet werken en geen onderwijs of opleiding volgen, zullen waarschijnlijk uitgroeien tot een transversaal thema in het overheidsbeleid in het land.

Duurzame resultaten

Volgens de eerste beschikbare resultaten had 47% van de deelnemers aan het OP Wallonië-Brussel bij hun vertrek werk en ongeveer zes op de tien na zes maanden (59% in de meer ontwikkelde regio's en 65% in de overgangsregio's), maar de meeste arbeidsplaatsen waren onzeker. In het OP Vlaanderen vond 39% van de deelnemers werk bij hun vertrek.

Rol effect

In het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de ervaring van de openbare arbeids-bemiddelingsdienst met vergelijkbare maatregelen geholpen om ESF-gefinancierde maatregelen uit te voeren.

YEI

Geen „one size fits all”-benadering

De informele aard van de dienstverlening, de gepersonaliseerde aanpak, de flexibiliteit van de ondersteuning (o.a. de „trial and error”-benadering), alsook de nauwe samenwerking met diverse (lokale) belanghebbenden (met name scholen) werden gezien als belangrijke factoren voor de ESF /YEI-steun aan jeugdwerkgelegenheid, omdat NEET-jongeren een zeer heterogene doelgroep met verschillende behoeften vormen.

NEET-jongeren bereiken

De traditionele communicatiemiddelen werken niet met NEET-jongeren. De zichtbaarheid van jeugdwerkgelegenheidsactiviteiten is groter wanneer de deelnemende jongeren direct bij de communicatieactiviteiten betrokken worden en als er samengewerkt wordt met bijvoorbeeld jeugdverenigingen en straathoekwerkers.

Op weg naar werk

Het jeugdwerkgelegenheidsinitiatief gaat niet alleen over werkgelegenheid, maar vooral over het waarborgen van een traject dat naar werk leidt, en het verhogen van de inzetbaarheid van deelnemers die met veel belemmeringen worden geconfronteerd.

Meer flexibiliteit

Het OP Wallonië-Brussel heeft een flexibelere toepassing van de NEET-definitie nodig. Er zijn verzoeken om de toegang tot programma's uit te breiden naar personen onder de 16, en 25 of ouder.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Het ESF in België <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=371&langId=nl>

Website van het ESF België <http://www.europeinbelgium.be/nl/>

- Europese Commissie, Study for the Evaluation of ESF support to Youth Employment
- Evaluatie van de uitvoering van het Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief en Jongerengarantie-acties in het OP Brussels Hoofdstedelijk Gewest

